

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การเคลื่อนไหวทางการเมือง ของกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในจังหวัดน่านต่อโครงการโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ จำนวน 15 คน แก่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขต จังหวัดน่าน ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยกลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ มีทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ

3.1.1 กลุ่มผู้นำแบบเป็นทางการ (Formal Leaders) คือ ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน เพราะที่ผู้บังคับบัญชานั้นคือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหรือให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายขององค์กร ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล, สมาชิกสภาอบต./เทศบาล หน่วยงานราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่อยู่ในจังหวัดน่าน ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยวิธีการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จำนวน 5 คน

3.1.2 ผู้นำแบบไม่เป็นทางการ (Informal Leaders) คือ ผู้นำที่ไม่ใช่ผู้บังคับบัญชา เพราะไม่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าในองค์กร แต่สมาชิกในหน่วยให้การยอมรับและยกย่องให้เป็นผู้นำ เพราะเขามีคุณสมบัติบางประการที่หน่วยงานหรือสมาชิกในองค์กร ต้องการ ให้การยอมรับ หรือให้ความไว้วางใจ เช่น ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ มนุษย์สัมพันธ์ ได้แก่ เครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน ศูนย์ประสานงานประชาคมน่าน มูลนิธิฮักเมืองน่าน เครือข่ายพิทักษ์สิ่งแวดล้อมตามวิถีน่าน กลุ่ม NGO (องค์กรอิสระ) โดยวิธีการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) 5 คน

3.1.3 ประชาชน คือ กลุ่มประชาชนในจังหวัดน่าน ที่ได้รับผลกระทบ ต่อโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสาประเทศลาว โดยวิธีการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จำนวน 5 คน โดยมีวิธีการเลือกจากการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) และมีการเลือกตัวอย่างประชากรโดยไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็น (Non – probability sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นของประชากรแต่ละหน่วยที่จะได้รับการเลือกจึงเป็นการเลือกตัวอย่าง

ประชากรแบบเจาะจง (Purposive sampling) หรือการเลือกตัวอย่างประชากรแบบมีเจตนาส่วนมากใช้ในการศึกษาที่ไม่สามารถจะกำหนดขอบเขตของประชากรได้แน่นอน มีเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกจำกัด อาศัยการตัดสินใจตามความสะดวกของผู้ศึกษาเป็นหลัก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของตัวผู้ศึกษาเอง

3.2 แหล่งข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary) เป็นข้อมูลจากการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มผู้นำที่เป็นทางการ และกลุ่มผู้นำที่ไม่เป็นทางการ รวมถึงประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง รวมทั้งสิ้น 15 คน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอบถามหรือสัมภาษณ์ด้วยตัวเองทั้งหมด โดยได้ทำการสัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 15 คน เพื่อใช้เป็นตัวแทนหรือตัวชี้วัดที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการหาข้อมูลด้วยการค้นคว้าจากนโยบายกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ เอกสารและบทความวิชาการ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ข้อมูลทางสถิติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคลตามกลุ่มเป้าหมาย และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของตัวผู้ศึกษาเอง และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากในงานวิจัยชิ้นนี้ มีการเก็บข้อมูลทั้ง จากการศึกษาเอกสารและจากการสัมภาษณ์ รวมถึงการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มาจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ ข้อมูลที่ได้จากบทสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และเป็นข้อมูลที่มาจากการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยผู้ศึกษาได้ทำการสรุปประเด็นทั้งหมดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูล ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ (วิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงอุปนัย) และทุติยภูมิแล้ว สรุปผลการศึกษาเพื่อให้ตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ โดยข้อมูลที่ได้อาจวิเคราะห์แบบมีโครงสร้างโดยการพรรณนาพร้อมทั้งยกเหตุผลประกอบจากข้อมูลที่ค้นคว้าได้ จากการวิเคราะห์และการคำนึงถึงความสอดคล้องของคำถามกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้นี้ลำดับถัดไป